

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Σ. Ι. ΒΟΥΤΥΡΑΣ.

ΑΡΙΘΜΟΣ 50.

ΤΟΜΟΣ Β'.

10 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1893.

ΠΑΙΔΕΙΑ ΚΑΙ ΠΤΩΧΕΙΑ

κατὰ τοὺς τελευταίους αἰῶνας.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΕΠΙΘΕΒΑΙΩΤΙΚΑ.

Γράμμα φιλοτιμίας τῷ ρήτορι Ἀλεξάνδρῳ.

Ἐν τῇ σελίδι 922 καθόλου λόγον ἐποιτσάμην περὶ τινῶν ἀμοιβῶν, ὅς ἐχορήγει τὸ Πατριαρχεῖον Κωνσταντινουπόλεως εἰς τοὺς ὑπηρετοῦντας ἐν αὐτῷ, ἢ τοὺς διδασκάλους τῆς πατριαρχικῆς Ἀκαδημίας, οὗς ἐτίμα διὰ τινος ἐκκλησιαστικοῦ ὀφφικίου. Τὸ κατωτέρω γράμμα τοῦ πατριάρχου Θεοδοσίου τοῦ Μαριδάκη δίδωσιν ἰδέαν τινὰ τῶν ἀμοιβῶν τούτων. Ὡς τοῖς γραμματεῦσιν, οὕτω καὶ τοῖς ἀξιωματικοῖς (ὀφφικίοις) τῆς πατριαρχικῆς αὐλῆς ἐδίδετο, πλὴν τοῦ λιτοῦ μνηναίου μισθοῦ, ὃν ἀπελάμβανον ἀπὸ τοῦ κοινοῦ ταμείου, καὶ τὸ πρὸς τὸ ταμεῖον τοῦτο ἐτήσιον χορήγημα μιᾶς τῶν ἐκκλησιῶν τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἢ τινος ἐπαρχίας τῶν ὑπὸ τὸν οἰκουμενικὸν πατριαρχικὸν θρόνον. Οὕτω δὲ δύναται τις ἵνα εἰκάσῃ ὅτι καὶ τοῖς διδασκάλοις ἦσαν τεταγμένοι ἑκτακτοὶ τινες ἀμοιβαί, λαταὶ καὶ αὐταὶ, καὶ ὅτι τὸ πατριαρχικὸν γράμμα τοῦ 1729 τὸ ἀπαγορεύσαν ταύτας ἦ δυσκόλως ἐβήρυσθη, ἢ, τὸ κυριώτερον, ἐφαρμυσθὲν καθ' ἃ ἐξεδόθη ἐπὶ περιέπεσε ταχέως εἰς λήθην· διότι μισθὸς σχεδὸν 30 καὶ 40 σμερινῶν φράγκων ἀπορὸν μοι φαίνεται πῶς ἡδύνατο ἵνα διαθρέψῃ τὸν διδάσκαλον· ἀναφέρονται δ' ἐνίοτε διδάσκαλοι τινες ἱερεῖς ἢ μοναχοί, οἵτινες θνήσκοντες καθωοῖον ἐλάχιστά τινα κληροδοτήματα σχολείοις ἢ ναοῖς, ἀδύνατον δὲ δι' εὐτελοὺς ἀντιμισθίας καὶ μόνης ταύτης ἵνα περισσεύσῃ τινι χίλῃ ἢ δισχίλῃ φράγκα· ἀλλ' ἐκεῖνοι μὲν ἦσαν μοναχοί, πῶς δ' ἡδύνατο ἵνα κληροδοτήσῃ τοιοῦτο ποσὸν ὁ διδάσκαλος ὁ διατρέφων τέκνα καὶ σύζυγον;

Ὅπου βλέπομεν λιτότητα μισθοῦ, δεῖν ἐκεῖ ἂν ἀποδεξάμεθα ἀπολαύς τινας ἰδίας, πρὸς συντήρησιν τοῦ διδασκάλου καὶ τοῦ ὑπαλλήλου. Ἡ μελέτη τῶν ἀρχαιοτέρων μνημείων τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως τοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, περὶ ὧν ἰδίαν ἐκδίδωμι πραγματεῖαν προσδεχῶς, συνδημοσιευομένην ἐτέραις τισιν ἐν τοῖς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας, πολλὰ γνωρίζει ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου τούτου τοῖς φιλόδοξοις ἐν γένει, καὶ πλουτοῦν ἐκδόσεων τὸ πρῶτον κοινὸν αὐτοῖς καθιστώσα, καὶ τινὰ μὴ ἐπακριδῶς ἐγνωσμένα διασαφηνίζουσα. Τὸ γράμμα τοῦ πατριάρχου Θεοδοσίου ἐστὶ τοῦτο, μεταγραφὴν ἀπὸ τοῦ παλαιοῦ κώδικος τοῦ ναοῦ τῆς Ὑπεραγίας ἐσοτόκου τῆς Σούδας (Ἐγρί-καπι τῆς πόλεως ἡμῶν):

M. I. Γ.

Θεοδόσιος ἐλὲν Θεοῦ ἀρχιεπισκοπὸς Κωνσταντινουπόλεως Νέας Ρώμης καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης.

† Τοὺς ἐπὶ λόγῳ καὶ παιδείᾳ παρευδοκίμοῦντας, καὶ τὴν χάριν ἅμα οὐκ ἀσυντελῆ, ἀλλὰ καὶ τὰ μάλιστα συντελοῦσαν ὁσήμεραι παρεχομένους τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς πράγμασι, τῶν κατ' ἀξίαν ἀμοιβῶν καὶ εὐεργεσιῶν ἀξιοῦσθαι, παραμυθεῖσθαι τε καὶ περιθάλπεσθαι, καὶ τῶν δεόντων ἀείποτε παραπολαύειν, πρέπον ἅμα καὶ δίκαιον ὁμολογουμένως ὑπάρχειν· τούτου γοῦν ὡς οὕτως ἔχοντος, καὶ τῇ ἐκκλησιαστικῇ εὐκοσμῇ συντεινόντος, ἐμέλησε δὴ μάλιστα τοῖς πάλαι ποτὲ διαπρέψασιν ἐν τῷ ἱερῷ τῆς Ἐκκλησίας περιβόλῳ πνευματικοῖς προστάταις καὶ ποιμενάρχαις, οἳ γε παντοδαύς δωρεαῖς ἀμείβεσθαι τοὺς συντελοῦντας ταῖς ἐκκλησιαστικαῖς ὑπουργίαις, καὶ ἀναλόγως ἐκάστῳ τὰς χορηγίας ἐπιμετρέειν καὶ ἐπιβάλλειν ἐσπούδασαν· οὐ γὰρ ὥσπερ οἱ ἐξισάζοντες καὶ διορθοῦντες ἐν τοῖς συναλλάγμασιν, οὕτω καὶ οἱ διανέμειν καὶ χορηγεῖν ὀρθῶς τεταγμένοι τοῦ Ἰσου στοχαστικοὶ ἔσονται ἐπὶ μηδενὶ παρεγκλίνοντες,

ἀλλὰ πρὸς ἀξίαν μᾶλλον ἐπιδόντες, καὶ γεωμετρικῇ ἀναλογίᾳ χρῆσάμενοι, ἐπιστημονῶς ἅμα καὶ δικαίως ἐπιχορηγήσουσι, τοσούτω δὲ μᾶλλον οἱ ἐκκλησιαστικοί, ὅσῳ καὶ πλείων αὐτοῖς ὁ τοῦ δικαίου καὶ πρέποντος λόγος ἀείποτε γίνεσθαι. Ἐν γοῦν τῷ εὐαγγελίῳ κλήρω τοῦ καθ' ἡμᾶς ἀγιωτάτου ἀποστολικοῦ, πατριαρχικοῦ, καὶ οἰκουμενικοῦ θρόνου, ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων, [ὅ] φασι, παρεξέταζόμενος ὁ ἐντιμότερος καὶ λογιώτατος ρήτωρ κύρ Ἀλέξανδρος, υἱὸς κατὰ Πνεῦμα ἀγαπητὸς τῆς ἡμῶν μετριότητος, εὐπαιδευσὶς τε καὶ ἡθῶν κοσμιότητι διαπρέπων, καὶ ἀτρυτῶ φερεπονίᾳ φερόμενος, οὐ παύεται συντελῶν πρὸς τὰς καθ' ἡμέραν χρείας τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας, ἅτε δὴ περὶ τε συγγραφήν τῶν περὶ διαφορῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑποθέσεων ἐκτιθεμένων συνοδικῶν γραμμάτων καὶ ὑπομνημάτων, εἴ περ τις ἄλλος, εὐφυῶς ἔχων ἐν τε νομικοῖς καὶ κανονικοῖς δόγμασιν ἐνησκημένος, καὶ δὴ καὶ πρὸς τὰς ἐξω χρείας οὐκ ἀσυντελὲς ὑπάρχων, ἀλλ' ὡς εἰπεῖν ἀμφοτεροδέξιος, καὶ χρήσιμος καὶ ἀναγκαῖος ταῖς ἐκκλησιαστικαῖς ἐκδουλεύσεσι, καὶ μὴ οὔτε τῷ χρόνῳ οὔτε τῷ προσεδρεύειν οὐκ εἶχεν ἂν ταῖς ἐκκλησιαστικαῖς ὑπουργίαις, ὅθεν ἡμεῖς τε καὶ οἱ περὶ ἡμᾶς ἱερώτατοι συνάδελφοι ἀρχιερεῖς, ἥκιστα πρέπον ἡγούμενοι τῶν πρὸς ἀξίαν ἀμοιβῶν καθυστερεῖσθαι, καὶ ταῦτα συντελοῦντα τῇ Ἐκκλησίᾳ καθ' ἐκάστην εἰδότες, εὐλογον καὶ δίκαιον ἀπεφηνάμεθα, ὁμοφώνῳ ψήφῳ, καὶ δέον ἐκρίναμεν διηνεκῇ τινα χορηγίαν αὐτῷ ἐπιχορηγήσαι, τάξασθαι τε καὶ διορίσαι ἀμετακινήτως, ἅμα μὲν πρὸς ἀμοιβὴν τῶν συνεχῶν αὐτοῦ καμάτων, ἅμα δὲ πρὸς παραμυθίαν αὐτοῦ καὶ περιθαλψιν, οὐ μᾶλλον γὰρ ἐπαίρει καὶ παραθίγει τὸ προθυμῶν ἐν δέοντι γενομένη χάρις, ἢ τούναντίον ἀμβλύνει καὶ ἀμαυρεῖ, καὶ πολλάκις ἀνθέλκει καὶ ἀντισπᾷ, καὶ ἀποδυσπετεῖν ἤδη παρασκευάζει. Καὶ δὴ, κοινῇ καὶ ὁμοφώνῳ γνώμῃ τῶν περὶ ἡμᾶς ἱερωτάτων συναδελφῶν ἀγίων ἀρχιερέων, καὶ δὴ καὶ συναινέσει τῶν εὐγενεστάτων ἀρχόντων καὶ Ἐπιτρόπων τοῦ Κοινοῦ τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας, ἐφιλοτιμησάμεθα τῇ αὐτοῦ λογιότητι τὸ κατ' ἔτος ἡδὴ ταχθέν ἐμβατοίκιον τῆς ἐκκλησίας τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου τῆς Σούδας, ὑπάρχον γρόσια διακόσια πεντήκοντα, ἅτινα τούνευθεν ἔχει καρποῦσθαι καὶ νέμεσθαι κατ' ἔτος ἐφ' ὅρου ζωῆς αὐτοῦ ἀναφαιρέτως καὶ ἀναποσπάστως, εἰς ἀμοιβὴν τῶν συνεχῶν καμάτων, καὶ παραμυθίαν αὐτοῦ, ὡς ἐφημεν, ἐπὶ τοιούτῳ προσδιορισμῷ, τοῦ δίδοσθαι εἰς χεῖρας αὐτοῦ αἰεὶ τὸ τοῦ ἐλευσομένου ἔτους ἐμβατοικοχάρτιον. Διὸ γράφοντες διὰ τοῦ παρόντος, ἀποφαίνόμεθα συνοδικῶς μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς ἱερωτάτων ἀρχιερέων καὶ υπερτίμων, τῶν ἐν ἀγίῳ Πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, ἵνα, τοῦ γεγονότος ἡδὴ κοινῇ γνώμῃ διορισμοῦ τοῦ ἐμβατοικοχαρτίου τῆς ρηθείσης ἐκκλησίας τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου τῆς Σούδας ἀμετακινήτου καὶ ἀδισαίστου μένοντος, ἔχῃ ὁ διαληφθεὶς λογιώτατος ρήτωρ κύρ Ἀλέξανδρος καρποῦσθαι καὶ νέμεσθαι τὸ διδόμενον κατ' ἔτος ἐμβατοίκιον παρὰ τῆς ρηθείσης ἐκκλησίας, ἥτοι τὰ διακόσια πεντήκοντα γρόσια, ἐφ' ὅρου

ζωῆς αὐτοῦ ἀναφαιρέτως καὶ ἀναποσπάστως, εἰς ἀμοιβὴν τῶν δουλεύσεων αὐτοῦ, καὶ παραμυθίαν, μηδενὸς ποτε τολμήσαντος ἀφελῆσθαι παρ' αὐτοῦ τὸ εἰρημένον ἐμβατοικοχάρτιον καὶ ἀνατρέψαι τὴν γενομένην ταύτην κοινὴν καὶ συνοδικὴν ἡμῶν ἀπόφασιν, ἐν βάρει ἀργίας καὶ ἀλύτου ἀφορισμοῦ τοῦ ἀπὸ Θεοῦ Κυρίου Παντοκράτορος. Ὅθεν εἰς ἐνδειξιν καὶ ἀσφάλειαν τῆς γνώμῃ καὶ ψήφῳ κοινῇ φιλοτιμίας ταύτης ἐγένετο τὸ παρὸν ἡμέτερον πατριαρχικὸν συνοδικὸν εὐεργετήριον γράμμα, καὶ ἐδόθη τῷ ρηθέντι λογιωτάτῳ ρήτορι κύρ Ἀλέξανδρῳ.

α ψ ξ θ'.

Γράμμα καθορίζον τοὺς μνηναίους μισθοὺς τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως.

Τὸν πατριαρχικὸν καὶ συνοδικὸν τοῦτον Τόμον μετέγραψα ἐκ πατριαρχικοῦ κώδικος, ἀκριδῶς εἰς ἐμπέδωσιν ὧν εἶπον ἄνω, προλογίζων ἐν τῷ γράμματι τοῦ Θεοδοσίου. Καθορίζονται διὰ τούτου τοῦ γράμματος οἱ μνηναῖοι μισθοὶ τῶν ἀνωτέρων ὑπαλλήλων τῆς πατριαρχικῆς αὐλῆς.

Ὡς ὁ ἀναγνώστης παρατηρεῖ, τούτοις ἐχορηγοῦντο καὶ χρηματικά τινα δῶρα δις τοῦ ἔτους, ἔτι δὲ καὶ ποσά τινα ὑπὸ τῶν νεωστὶ χειροτονουμένων ἀρχιερέων, οἵτινες ἦσαν διηρημένοι εἰς τρεῖς τάξεις, καὶ κατ' ἔτος ἐδίδον ἐπὶ τῷ διορισμῷ αὐτῶν ποσόν τι, ὅπερ ὀρίζει σημειώσις ἐπίσημος, ἐν ἀρχαῖς τοῦ αἰῶνος γεγραμμένη, ἣν μεταγράφας ἐκ πατριαρχικοῦ κώδικος ἐξέδωκα ἐν σελίδι 200 τῶν ἐμῶν «Χρονικῶν τοῦ πατριαρχικοῦ οἴκου καὶ τοῦ ναοῦ» ἐνθα ἐξέδωκα ὡσαύτως καὶ σημειώσιν τῆς εἰς τρεῖς τάξεις διαιρέσεως τῶν μητροπολιτῶν τῶν ὑποκειμένων εἰς τὸν πατριαρχικὸν θρόνον Κωνσταντινουπόλεως (σελ. 199). Μετὰ ταῦτα δ' ὁ σεβασμ. μητροπολίτης Ἀμασειας κ. Ἀνθίμος Ἀλεξούδης ἐπεμψέ μοι σημειώσιν ἑτέραν διάφορον τῆς ἐκδοθείσης ὑπ' ἐμοῦ, τῆς καὶ αὐθεντικῆς τῆς νεωτέρας ταύτης σημειώσεως γενήσεται χρῆσις ἐν ἀρθρῷ μου προσεχεῖ, ἐπὶ θέματος συναφούς.

Ἰδοὺ καὶ τὸ γράμμα τοῦ πατριάρχου Χρυσάνθου τοῦ ἀπὸ Σεργῶν :

Μ. Ι. Γ.

Χρυσάνθος ἐλέφ Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης.

† Περί φυλακῆς καὶ συντηρήσεως τοῦ δικαίου καὶ τῆς εὐνομίας καὶ εὐταξίας τῶν καθηκόντων κληρικῶν ἢ ἐκκλησιαστικῇ καταβάλλεται πρόνοια. Σκοπὸς γὰρ τῆς Ἐκκλησίας καὶ βᾶσις ἐπὶ τοῦ παρόντος ὁρισμὸν τινα θέσθαι καὶ τάξιν ἐπὶ τοῖς δικαιώμασι τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργῶν, καὶ κατασφαλίσαι τὰ καθήκοντα ἐκάστῳ ἐκ τοῦ ἐπιπόνου αὐτῶν ἔργου, ὅπως, διαφυλαττομένης κοινῆς εὐταξίας, ἀφιλονεικῶς καρπῶνται τῶν δικαίων αὐτῶν. Ἐπειδὴ τοιγαροῦν καὶ κατὰ διαφοροὺς καιροὺς συνέβαινον πολλάκις διαφοραὶ καὶ φιλονεικίαι καὶ δυσἀρέσκειαι περὶ τῶν ἀποδιδόμενων τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς ὑπουργοῖς μισθῶν, καὶ ἄλλων νενομισμένων αὐτοῖς ἀνέκλθεν δικαιωμάτων ἀπὸ τε τοῦ Κοινοῦ τῆς κα-

Θ' ἡμῶν τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῃς Ἐκκλησίᾳς καὶ ἀπὸ τῶν νεοχειροτονητῶν καὶ μετατιθεμένων εἰς ἐπαρχίας ἁγίων ἁρχιερέων καὶ ἐνεκὲν τούτων παρείχοντο ἀείποτε τῇ Ἐκκλησίᾳ πράγματα, μὴ ὄντων βασιμῶς τεταγμένων καὶ κεκυρωμένων τῶν δικαίων αὐτῶν, τούτου ἐνεκα, ἵνα ἀρθῇ ἐκ μέσου πάσα φιλονεικία καὶ εἰς καὶ ἀμειψιότησις περὶ τούτων καὶ δυσσεβεία, σπέρμῳς γενομένης συνοδικῆς, ἀπεφανθῇ κοινὴ γνώμη, ὅπως ταχθέντα διορισθῶσιν ἐκαστῷ τὰ δίκαια διὰ τοῦ παρόντος συνοδικοῦ Τόμου, καὶ ἀποδιδῶνται εὐτάκτως καὶ μετὰ τῆς προσήκουσας τῶν λαμβανόντων ευαρεσθήσεως. Καὶ δὴ, γράφοντες, ἀποφαινόμεθα συνοδικῶς μετὰ τῶν περὶ ἡμῶν ἱερωτάτων ἁρχιερέων καὶ υπερτίμων, τῶν ἐν ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, ἵνα οἱ ἀνεκτεθῶν τεταγμένοι καὶ ἡδὴ προσδιορισθέντες μισθοὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργῶν καὶ τὰ λοιπὰ αὐτῶν νομομισμένα δικαιώματα ὑπὸ τοῦ Κοινοῦ καὶ τῶν ἁγίων ἁρχιερέων ἀποδιδῶνται αὐτοῖς κατὰ τὸν ἐξῆς διορισμὸν ἥτοι τῷ μὲν λογιστάτῳ κατὰ καιρὸν γραμματικῷ τοῦ τε ἡδὴ καὶ αἰ τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου διέποντος παναγιωτάτου πατριάρχου δίδωται μισθὸς ἀπὸ τοῦ Κοινοῦ γρόσια διακόσια πεντήκοντα κατὰ μῆνα· λόγῳ δὲ τῆς ἀνέκταθαι τεταγμένης φιλοδοξίας κατὰ τὸ ἅγιον Πάσχα καὶ τὴν Χριστοῦ θεῖαν γέννησιν τῷ αὐτῷ γρόσια τετρακόσια, δηλοῦντι διακόσια τὸ Πάσχα καὶ διακόσια τὴν Χριστοῦ γέννησιν· παρὰ δὲ τῶν νεοχειροτονουμένων καὶ μετατιθεμένων ἁγίων ἁρχιερέων δίδωται αὐτῷ ἐνεκὰ τῶν ἀποδεικτικῶν καὶ τῆς εἰδήσεως συνοδικῶν γραμμάτων ἀπὸ μὲν τῆς Α' τάξεως γρόσια ἑκατὸν ἀπὸ δὲ τῆς Β' καὶ Γ' τάξεως ἀνὰ ἑβδομήκοντα· περὶ δὲ τῶν ζητουμένων καὶ γραγομένων ἐπιστολῶν καὶ λοιπῶν γραμμάτων, τοῦτο παραλειπόμενον ἐλεύθερον μένει εἰς τὴν εὐδιάκριτον ἀγαθὴν προαίρεσιν τῶν λαμβανόντων αὐτὰ σεβασμιῶν ἐφόρων, ὅπως φιλοδοροῦντες ἀναπαύσει τὸν εἰς τὴν γραφὴν αὐτῶν προθύμως κοπιῶντα γραμματικόν· τοῖς δὲ λογιστάταις τοῦ Κοινοῦ δυσὶ γραμματικοῖς, ἀποδιδῶνται ὡσαύτως μισθὸς ἀπὸ τοῦ Κοινοῦ ἀνὰ γρόσια διακόσια πεντήκοντα ἐκάστῳ κατὰ μῆνα, κατὰ δὲ τὴν ἐορτὴν τῆς θεῖας τοῦ Χριστοῦ γεννήσεως καὶ τοῦ ἁγίου Πάσχα ἀνὰ γρόσια τετρακόσια ἐκάστῳ, δηλαδή ἀνὰ διακόσια τὸ Πάσχα καὶ ἀνὰ διακόσια ἐκάστῳ τὴν Χριστοῦ γέννησιν· παρὰ δὲ τῶν ἁγίων ἁρχιερέων δίδωται αὐτοῖς, ὡς κοπιᾶζουσιν ἐκ μὲν τῆς Α' τάξεως γρόσια ἑκατὸν, ἀνὰ πεντήκοντα ἐκάστῳ ἀπὸ δὲ τῆς Β' καὶ Γ' τάξεως γρόσια ἑβδομήκοντα πέντε, ἀνὰ 37 1/2 ἐκάστῳ ὡσαύτως καὶ τῷ κατὰ καιρὸν καπουκεγαγῆ τοῦ αἰ πατριαρχεύοντος ἀποδιδῶνται μισθὸς μὲν γρόσια διακόσια πεντήκοντα ἐκάστου μηνός, κατὰ Πάσχα δὲ καὶ τὴν Χριστοῦ γέννησιν γρόσια τετρακόσια, δηλαδή διακόσια τὸ Πάσχα καὶ διακόσια τὴν Χριστοῦ γέννησιν, ἔτι δὲ καὶ πάντα τὰ ἐμπίπτοντα αὐτῷ τυχερὰ εἰσοδήματα· τῷ δὲ κατὰ καιρὸν πατριαρχεύοντος ἀποδίδωται μισθὸς μὲν γρόσια τετρακόσια ἐκάστου μηνός, κατὰ δὲ τὸ ἅγιον Πάσχα καὶ τὴν θεῖαν τοῦ Χριστοῦ γέννησιν γρόσια τετρακόσια, ἥτοι διακόσια τὸ Πάσχα καὶ διακόσια κατὰ τὴν Χριστοῦ γέννησιν· ἐπὶ συνθήκῃ

μὲν τοι τοιαύτῃ, τοῦ μὴ γίνεσθαι ἐν αὐτοῖς τοῦ λοιποῦ προσθήκην τινὰ ἢ ἐλάττωσιν καὶ ἀφαίρεσιν τῶν τεταγμένων ἐν τῷ παρόντι δικαιωμάτων αὐτῶν. Ἐπὶ ταῦταις δὲ καὶ τὰ γραγομένα παρὰ τῶν λογιστάτων κληρικῶν αὐλικῶν γραμμάτων, ὁμολογίαι, συμφωνητικά, ἐξοφλητικά, συγχωρητικά, ἀποριστικά, καὶ ἄλλα διαφοροῦν εἰδους γράμματα, ἀνατίθενται εἰς τὴν ἐπιστάσιαν καὶ διαίτησιν τοῦ μεγάλου Ἀρχιδιακόνου, ὅστις οφείλει ὁρμῆως καὶ εὐσυνειδήτως ἐπιστατεῖν, διερευνᾶν τε ἀκριβῶς τὰς ὑποθέσεις, καὶ προσδιορίζειν τὰ ἔξοδα αὐτῶν ἀναλόγως τῆς ποιότητος καὶ ποσότητος τῶν ὑποθέσεων καὶ τῆς δυναμείας τῶν ὑποκειμένων, ἀνεῦ δὲ τῆς τοιαύτης ἐρεῦνης καὶ εἰδήσεως αὐτοῦ καὶ τοῦ προσδιορισμοῦ, μὴτε γράφειν τοὺς κληρικούς, μὴτε αὐτὸν δέχεσθαι γράμματα παρ' αὐτῶν. Ταῦτα μὲν οὖν τέτακται συνοδικῶς πρὸς διάλυσιν καὶ τελεῖαν ἀνατροπὴν τῶν ἐπισυμβαινόντων διχονοιών, ἀταξιών τε καὶ δυσσεβεσιῶν, καὶ πρὸς ἐντελὴ διαφύλαξιν τῆς κοινῆς ἁρμονίας καὶ εὐταξίας τῶν αὐλικῶν. Ὅθεν εἰς ἐνδείξιν ἐγένετο καὶ ὁ παρὼν ἡμέτερος πατριαρχικός καὶ συνοδικὸς Τόμος, καταστρωθεὶς καὶ τῷ ἱερῷ Κώδικοι τοῦ Κοινοῦ εἰς διηνεκὴ παραστασιν.

ΑΩΚΣ'. Νοεμβρίου α'.

+ Ὁ Κωνσταντινουπόλεως ἀποφθνήσκει

+ Ὁ Ἐφέσου Μακάριος

+ Ὁ Ἡρακλείας Ἰγνατίος

+ Ὁ Νικομηδείας Παναγότος

+ Ὁ Χαλκηδόνος Ζαχαρίας

+ Ὁ Δερκων Νικηφόρος

+ Ὁ Ἀμαθείας Διονύσιος

+ Ὁ Νέων Πατρῶν Δοσίθεος.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΤΙΚΗ ΜΑΡΤΥΡΙΑ

Περὶ τῶν διδομένων εἰς ἐκκλησίας καὶ μονὰς ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τὰ χορηγούμενα εἰς τὰ σχολεῖα κατὰ τοὺς παρελθόντας αἰῶνας κείσθωσαν τὰ ἐξῆς ὀλίγα, ἅτινα γράφει διδάσκαλος τοῦ γένους ἐπιφανής, Ἰωσήπος ὁ Μοισιόδαξ ἐν τῇ τῷ 1780 ἐκδοθείσῃ «Ἀπολογία» αὐτοῦ, ἀναφερόμενα εἰς ὅσα εἶπον ἐν σελ. 903 Σ. α'. Σ. 17 — 21 περὶ τῶν μετὰ τὸν ΙΕ' αἰῶνα χρόνων

«Ἡμεῖς (λέγει ὁ Μοισιόδαξ, σελ. 32 — 33 ἐν ὑποσημειώσει) πρὸς ταῖς λοιπαῖς ἀτυχίαις, καθὼς λέγω καὶ ἀλλαγῇ, ἔχομεν καὶ ταύτην, ὅτι νῦν μὴ ἔχομεν τὰ βιβλία τὰ ἀναγκαίως συντείνοντα τῇ καλλιέργειᾳ τῶν ἡμετέρων νέων. Ἐνῷ τὰ περιττὰ ἱερὰ στήνονται ἐν τοῖς βιβλιοθηκαῖς, ὡς λέγουσι, τῶν μοναστηρίων, ἐνῷ τὰ βουνὰ τοῦ Ἀθῶνος ἐγείμισαν πάντα ἀπὸ παλατιῶν πολυτελῶν, τὰ δύστηνα ἡμέτερα σχολεῖα σπανίζουσι καὶ ἀπὸ αὐτῶν τῶν ἀναγκαίων βιβλίων. Οὔτε λέγω ἐγὼ πῶς εἶναι ἀμελητέα τὰ ἱερὰ μοναστήρια, ὅπου ἐκτενῶς ἐντείνονται αἱ δεήσεις πρὸς τὸν Θεὸν καὶ ὑπὲρ ἡμῶν, καὶ ὑπὲρ παντός τοῦ κόσμου ἀπλῶς. Ἐγὼ λέγω πῶς, ἐπειδὴ

